

Bezoekadres:
Het Trippenhuus
Kloveniersburgwal 29

Postadres:
Postbus 19121
1000 GC Amsterdam

T (020) 5510700
F (020) 6204941

Ons kenmerk DIR/JK/2137

Doorkiesnr. (020) 5510 719

E-mail jaap.kuiper@bureau.knaw.nl

Onderwerp Beleidsprogramma Biodiversiteit en vorming NCB

De minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
Dr. R.H.A. Plasterk
Postbus 16375
2500 BJ DEN HAAG

Amsterdam, 28 mei 2008

Mijnheer de minister,

Met grote belangstelling heeft de KNAW kennis genomen van het Beleidsprogramma Biodiversiteit 2008-2011 (BB) '*Biodiversiteit werkt: voor natuur, voor mensen, voor altijd*'. Biodiversiteit in al zijn veelzijdigheid is van wezenlijk belang voor duurzaamheid van het systeem aarde en voor de mens als onderdeel van die biodiversiteit. Vanuit de missie van onze Akademie hebben wij ons met name gericht op de kennisparagraaf van het beleidsplan, omdat het complexe beleidsterrein biodiversiteit (of 'natuur') als geen ander een degelijke kennisonderbouwing behoeft. Te wijzen valt bijvoorbeeld op vergaande en aanvankelijk slecht voorziene gevolgen van het gebruik van biobrandstoffen op biodiversiteit en duurzame voedselvoorziening.

In het plan wordt terecht gepleit voor een adequate kennisinfrastructuur, verbeterde ontsluiting van opgebouwde kennis en gericht beleidsondersteunend en toepassingsgericht onderzoek. Hierbij wordt gerekend op een bijdrage van het Nederlands Centrum voor Biodiversiteit (NCB) *in oprichting*. Dit centrum wordt gevormd door fusie van het Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, het Nationaal Herbarium Nederland en het Zoölogisch Museum Amsterdam. Het zal een biologische topcollectie van wereldformaat combineren met brede expertise op het gebied van biodiversiteit. Het centrum ambieert om in nauwe samenwerking met de universiteiten van Amsterdam, Leiden, Wageningen, Groningen en Nijmegen een academische werkplaats te zijn voor vernieuwend onderzoek op het gebied van de systematische biologie ter ondersteuning van natuurbescherming en duurzaam gebruik van de zeer biodiverse natuurlijke hulpbronnen.

Al eerder sprak de KNAW zich krachtig uit ten gunste van de vorming van het NCB; onlangs nog in het kader van de reactie op de ESFRI (European Strategy Forum on Research Infrastructures) roadmap ('Commissie van Velzen') voor de Europese onderzoekfaciliteit Lifewatch (waaraan het NCB een wezenlijke bijdrage kan en moet leveren). Het feit dat voor deze belangrijke infrastructuur nog geen middelen zijn vrijgemaakt, vervult ons echter met grote zorg, omdat een adequate kennisonderbouwing van het BB zonder het NCB weinig geloofwaardig is. Bovendien worden nu, in de aanloop naar dat NCB twee wezenlijke onderdelen van het NCB *i.o.* acuut bedreigd door universitaire bezuinigingen, doordat universiteiten met name als gevolg van de financieringsvorm niet in staat zijn die belangrijke onderdelen van het NCB te financieren.

De vooraanstaande positie van Nederland op het gebied van taxonomische expertise en biodiversiteit-onderzoek is direct gerelateerd aan de belangrijke biologische onderzoekcollecties die, afkomstig uit de hele wereld, met name uit de zeer biodiverse maar sterk bedreigde tropen, in de afgelopen 200 jaar zijn opgebouwd. Internationale ontsluiting van deze collecties en de ermee geassocieerde expertise is een verdragsverplichting van ons land, o.a. voortvloeiend uit de Biodiversiteitconventie (CBD). De plannen voor het NCB voorzien in behoud van deze collecties buiten de universiteiten, in aansluiting op het toonaangevende NNM Naturalis, maar met de voortzetting en versterking van alle universitaire functies die collecties van het Zoölogisch Museum Amsterdam en de herbaria in Utrecht, Wageningen en Leiden thans vervullen. Alleen via de vorming van het NCB zal Nederland zijn topositie kunnen herstellen en handhaven en kan ons land geloofwaardig participeren in Europese en mondiale onderzoek- en kennis-infrastructuren zoals Lifewatch en de Encyclopedia of Life, ter onderbouwing van natuurbescherming, duurzaam gebruik, en eerlijke verdeling van de opbrengsten en ecologische diensten van die biodiversiteit.

Graag verzoekt de KNAW u derhalve de vorming van het NCB met kracht te bevorderen.

Hoogachtend,

namens het Bestuur van de Koninklijke
Nederlandse Akademie van Wetenschappen,

prof. dr. R.H. Dijkgraaf
president

Cc.:

De ministers van LNV, VROM en OS

Vaste commissies van de Tweede Kamer voor LNV, VROM en Buitenlandse Zaken